

Број/Број: 03/1-50-1-7-33-6ц/09
Сарајево/Sarajevo, 04. 02. 2009.

ПРЕДМЕТ: Информација о инаугуралној свечаности уништења наоружања
Вежа, акт број: 01,02,03,03/1,03/11-50-3-109/09

У организацији УНДП-ја, Делегације Европске комисије у БиХ и Амбасаде Шведске, 04. 02. 2009. године, у кругу творнице „Витезит“ у Витезу, уприличена је инаугурална свечаност уништења наоружања.

Испред Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ овој свечаности присуствовали су: Бранко Зрно, предсједавајући Заједничке комисије, Иво Миро Јовић, члан Комисије, Жељко Грубешкић, стручни савјетник, и Јовица Катић, стручни сарадник.

Основни циљ церемоније је обиљежавање почетка уништења малог и лаког наоружања, пројекта који се реализује у оквиру УНДП-јевог Програма контроле лаког наоружања у БиХ (САЦБИХ). Други циљ био је да се потврди огроман допринос којсе су дале Европска комисија, у укупном износу од 2,72 милиона евра, као и Влада Шведске у укупном износу од 160.000 евра, а као подршка активностима УНДП-ја на пројекту уништења малог и лаког наоружања (SALW).

УНДП-јев пројекат за контролу лаког наоружања у БиХ дјелује у партнерству са институцијама власти у БиХ, а с циљем смањења пријетње за безбједност људи настале због велике количине нестабилног малог и лаког наоружања које се налази у БиХ. Пројекат се састоји од следеће три компоненте:

1. Јачање институционалне способности контроле малог и лаког наоружања;
2. Уништење малог и лаког наоружања и
3. Разоружање.

Свака од ових компоненти прилагођена је обезбјеђивању одређених циљева, а до данас су Министарство одбране БиХ и УНДП, између осталог, уништили преко 95.000 комада вишка малог и лаког наоружања, као и 3.500 тона несигурне муниције.

Перо Цепина, директор постројења „Витезит“, истакао је да ће овај пројекат, осим што ће довести до уништења вишка наоружања, резултирати и отварањем нових 20 радних мјеста у оквиру ове фабрике, чиме би се људски капацитети у овом погону приближили оним пријератним. Он је у име Општине Витез додијелио поклон-плакете резидентној представници УНДП-ја у БиХ, Кристин Мекнаб (Christine McNab), шефу Одјела операција III Делегације Европске комисије у БиХ Константину Лонгаресу Бариоу (Constantino Longares Barrio), Њ.е. Босе Хедбергу (Bosse Hedberg), амбасадору Шведске у БиХ, Марини Пендеш, замјенику министра одбране БиХ, те Бранку Зрни, предсједавајућем Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ.

Кристин Мекнаб, резидентна представница УНДП-ја у БиХ, у уводном обраћању посебно је захвалила представницима Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, који су, како је нагласила, овом пројекту дали немјерљив допринос. Пројекат је резултат добре воље неколико међународних институција, али ипак, како је навела, за његову реализацију није довољна само добра воља, већ и одређена финансијска средства која су обезбиједили Европска комисија и Влада Шведске. Влада Велике Британије обезбиједила је стручњаке који имају знање неопходно за овај пројекат, а на пројекту су, такође, учествовале и Владе

Данске и Шпаније. У свом обраћању захвалила се на сарадњи и другим међународним институцијама које се у БиХ баве безбједносним питањима, а у првом реду представницима НАТО-а, ЕУФОР-а и ОЕБС-а. Крајњи циљ овог пројекта јесте да се у потпуности ријеша проблем складиштења муниције и наоружања на несигурним локацијама, те да се грађанима БиХ обезбиједи стабилније окружење.

Константино Лонгарес Баро, шеф Одјела операција III Делегације Европске комисије у БиХ, рекао је да је највећи изазов за БиХ велика распрострањеност заосталих ратних средстава, која представљају пријетњу даљем развоју БиХ. Нагласио је да је директна корист од овог пројекта отварање нових радних мјеста унутар постројења „Витезита“, док је индиректна живот у стабилнијем окружењу унутар БиХ. Сви ризици од нежељених експлозија нестабилне муниције у БиХ нагнали су Европску комисију да издвоји 2,7 милиона евра како би подржала институције власти у БиХ да крену у рјешавање овог проблема, те је изразио мишљење да ће овај пројекат повољно утицати на сва даља кретања у БиХ. На крају је посебно честитао и захвалио на подршци у раду на овом пројекту Министарству одбране БиХ и Заједничкој комисији за одбрану и безбједност БиХ, те УНДП-ју на њиховом доприносу и уложеним напорима.

Њ.е. Босе Хедберг, амбасадор Шведске у БиХ, рекао је да БиХ има посебно мјесто када је у питању помоћ која долази из Шведске. Досадашња помоћ Шведске у изградњи институција власти БиХ износила је око 40 милиона КМ. Већина те помоћи одвија се преко Шведске агенције за развој (СИДА) и углавном је усмјерена на развој цивилног сектора. Ипак, Шведска активно ради и на питањима реформе безбједности, оцјењујући да је управо сектор безбједности кључан за одржавање стабилности државе. Ријеч је о великом изазову, и још је већи у постконфликтним земљама и земљама у развоју, као што је то БиХ, у којој још увијек има много нестабилне муниције. Нагласио је да фабрика „Витезит“ јасно показује какви се резултати могу постићи када на једном пројекту сарађују домаће институције власти заједно са представницима УНДП-ја и других међународних организација. Овај пројекат омогућиће обуку домаћег стручног кадра које ће се бавити уништавањем малог и малокалибарског наоружања. Нагласио је да је њихов фокус усмјерен на изградњу институционалних капацитета како би се повећала стручност лица која ће радити на овоме. Он је на крају нагласио и то да БиХ представља још увијек истинског и стабилног партнера у овом пројекту.

Марина Пендеш, замјеник министра одбране БиХ, истакла је да Министарство одбране БиХ поздравља потписивање споразума између УНДП-ја и „Витезита“. Навела је да се Министарство одбране на путу БиХ ка НАТО-у сусреће са проблемом вишка нестабилне муниције и наоружања, те да би, с обзиром на капацитете којима ово министарство располаже, Босни и Херцеговини требало 20 година да сама ријеша ово питање. Стога је истакла своју захвалност УНДП-ју, Европској комисији у БиХ и донаторским земљама, који заједно подржавају овај пројекат, и закључила да је само заједничким радом могуће створити сигурно окружење у БиХ. Истакла је увјерење да је успјех овог пројекта само још један у низу успјеха УНДП-ја када је уништење малог и лаког наоружања у питању и да ће БиХ у што краћем року бити очишћена од нестабилне муниције и наоружања.

Бранко Зрно изразио је лично задовољство што присуствује овој свечаности, јер је он као члан Заједничке комисије чинио много како би овај пројекат заживио и како би се скратило вријеме сталне опасности од нестабилне муниције и наоружања која је присутна у БиХ. Посебно је поздравио оне који су најзаслужнији за рад на овом пројекту, представницу УНДП-ја Кристин Мекнаб, представнике Европске комисије који су новчано највише помогли реализацији овог пројекта, амбасадора Шведске, Марину Пендеш, замјеника министра одбране, и посебно Амну Бербић, водитеља овог пројекта и свих пројеката у којима Заједничка комисија са УНДП-јем директно сарађује и која је најзаслужнија за ову сарадњу. Оцијенио је да ова инаугурална свечаност не значи само отварање нових радних мјеста, већ и наставак рада на једном мукотрпном пројекту који треба да обезбиједи бољу и сигурнију будућност свим грађанима БиХ. Закључио је и да локална заједница треба да буде

задовољна због реализације овог пројекта који ће Босни и Херцеговини помоћи да скрати рокове за рјешавање овог проблема.

Након уводних обраћања, присутни представници домаћих и међународних институција обишли су складишне хале фабрике „Витезит“ у којима се налази нестабилно наоружање које је одређено за уништење, а након тога, на отвореном полигону унутар фабричког круга, присуствовали су демонстрацији уништења једног барутног пуњења отвореним пламеном.

Предсједавајући
Заједничке комисије
Бранко Зрно